

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ημερίδα 5 Οκτωβρίου 2005

«Στρατηγική της Λισαβόνας: Αναγκαιότητα ή Επιλογή»

Ομιλία Δημήτρη Δασκαλόπουλου, Αντιπροέδρου ΣΕΒ

Κυρίες και Κύριοι,

Τον Μάρτιο του 2000, οι Ευρωπαίοι ηγέτες δεσμεύτηκαν να καταστήσουν την Ευρώπη μέχρι το 2010 ως την πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο.

Πέντε χρόνια μετά, όλοι συμφωνούν ότι η ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής οικονομίας δεν σημείωσε αξιόλογη βελτίωση και ότι ο διεθνής ανταγωνισμός αποτελεί μεγάλη απειλή για όλα τα οικονομικά και κοινωνικά επιτεύγματά μας.

Ως κυριότερες αιτίες αυτής της στασιμότητας αναφέρονται, μεταξύ των άλλων, από τα ίδια τα κοινοτικά όργανα: Η έλλειψη πολιτικής δέσμευσης, η έλλειψη προτεραιοτήτων στους στόχους και η έλλειψη διοικητικού συντονισμού μεταξύ των κρατών-μελών.

Κατόπιν αυτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να επιτύχει επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης και μείωση της ανεργίας, έχει ζητήσει από τα κράτη-μέλη:

- την κατάρτιση Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων με κοινωνική συναίνεση.
- την αυξημένη δέσμευση όλων ότι θα υποστηρίξουν την υλοποίηση του συμφωνημένου αυτού σχεδίου.

Οι σχετικές διαδικασίες ευρίσκονται σε εξέλιξη σε όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συγκεκριμένες χρονικές δεσμεύσεις ως προς την υποβολή των προγραμμάτων τόσο στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και στα Εθνικά Κοινοβούλια.

Έχουμε λοιπόν έναν ευρωπαϊκό στόχο, μια κοινή δράση όλων των κρατών της Ένωσης στην οποία ανήκουμε και μια απαίτηση για μεταρρυθμίσεις που θα φέρουν ανάπτυξη και περισσότερες δουλειές προς όφελος όλων των Ευρωπαίων πολιτών.

Η βασική μου θέση είναι ότι, ειδικά για τη χώρα μας, οι συνθήκες αυτές αποτελούν μια χρυσή ευκαιρία να δουλέψουμε από κοινού και να πετύχουμε πραγματικές μεταρρυθμίσεις που θα ξεκολλήσουν τη χώρα μας από την υστέρηση που παρουσιάζει στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της.

Κι αυτό για δύο λόγους:

Πρώτον, γιατί μετά από χρόνια λειτουργίας και προσαρμογής στο ευρωπαϊκό περιβάλλον, έχουμε πλέον τους θεσμούς συνεργασίας και διαβούλευσης των κοινωνικών εταίρων και την αυξημένη ωριμότητα που επιτρέπουν να αναδεικνύουμε αυτά στα οποία συμφωνούμε.

Δεύτερον, γιατί η ίδια η ύπαρξη της διαδικασίας, των προδιαγραφών και της τακτικής αναθεώρησης μπορεί να βοηθήσει πράγματι το κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό καθεστώς στη χώρα μας να οργανωθεί, να δεσμευτεί και να φέρει αποτέλεσμα.

Ας εξειδικεύσω τι εννοώ, με πρώτη αναφορά στους μηχανισμούς της συναίνεσης:

Στην έκθεση ανταγωνιστικότητας 2003, οι κοινωνικοί εταίροι συμφώνησαν σε τέσσερις κατευθύνσεις πολιτικών που θα συμβάλουν σε αυτή την επιδίωξη και πρέπει να εφαρμοστούν κατά προτεραιότητα. Αυτές οι τέσσερις κατευθύνσεις πολιτικών ήταν οι εξής:

1. Η προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος κατάρτισης.
2. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.
3. Η αναβάθμιση του συστήματος έρευνας και καινοτομίας.
4. Ο αποτελεσματικός συνδυασμός παθητικών και ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με τις πολιτικές που προωθούν τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Κατά τη φάση προετοιμασίας του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων τον Ιούλιο 2005, η ΟΚΕ κατέθεσε προτάσεις κοινής αποδοχής που εξειδικεύουν αυτές τις κατευθύνσεις πολιτικών.

Ενδεικτικά, αναφέρω ορισμένα εξειδικευμένα μέτρα που προτάθηκαν από την ΟΚΕ και υπηρετούν αυτές τις στοχεύσεις:

1. Ποσοτική μέτρηση και περιορισμός του κόστους της γραφειοκρατίας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
2. Κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας.
3. Εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλη τη δημόσια διοίκηση.
4. Κίνητρα για τη δια βίου εκπαίδευση.
5. Αύξηση των δαπανών για την παιδεία με έμφαση σε κατηγορίες δαπανών όπως βιβλιοθήκες, εργαστήρια, τεχνολογίες πληροφορίας – επικοινωνίας, επιμόρφωση διδασκόντων.
6. Μηχανισμοί αντιμετώπισης της αδήλωτης εργασίας.
7. Αποδέσμευση του ΛΑΕΚ από τον ΟΑΕΔ.
8. Ενεργοποίηση του ΕΣΣΕΕΚΑ (Εθνικού Συμβουλίου Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση).
9. Αναλογιστική μελέτη του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
10. Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας.

Έχουμε μία χρυσή ευκαιρία. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων μπορεί και πρέπει να αξιοποιεί και να προωθεί τα σημεία συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων. Στηριζόμενες στη συναίνεση, οι μεταρρυθμίσεις μπορούν να εφαρμοστούν και να αποφέρουν αποτελέσματα.

Ας έρθω στο δεύτερο θέμα, αυτό της δυνατότητας να δεσμευτούμε και να δράσουμε:

Η διαδικασία που ορίζει η ΕΕ προδιαγράφει 24 κατευθυντήριες γραμμές, συγκεκριμένο πλαίσιο περιγραφής των δράσεων, διαδικασίες τακτικής αναθεώρησης και μηχανισμούς κρίσης των πεπραγμένων του καθενός από τους άλλους εταίρους. Επιπλέον, το κάθε πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων χρειάζεται να διαθέτει και τα εξής στοιχεία:

- Να κάνει ιεραρχήσεις επιλογών.
- Να επικεντρώνεται σε προτεραιότητες και να τις υπηρετεί με δέσμες μέτρων που σχετίζονται μεταξύ τους.
- Να αναλύει τα μέτρα σε συγκεκριμένες δράσεις.
- Να προϋπολογίζει κόστος, να κατανέμει την ευθύνη και να διαμορφώνει χρονοπρόγραμμα υλοποίησης κάθε δράσης.
- Να ορίζει δείκτες μέτρησης για την παρακολούθηση της ολοκλήρωσης κάθε δράσης.
- Να εισάγει δείκτες αξιολόγησης του αποτελέσματος (άμεσου, ενδιάμεσου και απώτερου).
- Να προβλέπει μηχανισμούς παρακολούθησης για την έγκαιρη επισήμανση προβλημάτων και την εισήγηση διορθωτικών δράσεων.

Με αυτές τις προδιαγραφές ετοίμασαν στην Ελλάδα τις προτάσεις τους οι κοινωνικοί εταίροι, όπως σας τις ανέφερα προηγουμένως, και τις κατέθεσαν στην Κυβέρνηση στο τέλος Ιουλίου 2005. Με αυτές τις προδιαγραφές χρειάζεται να ολοκληρωθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων. Σχετική τεχνική γνώση και εμπειρία εφαρμογής υπάρχει από τις διαδικασίες υλοποίησης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Είμαστε σίγουροι ότι αυτή τη δομή θα δούμε στο τελικό Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (αν και δεν υπάρχει στο προσχέδιο που μας κοινοποιήθηκε).

Έχουμε μία χρυσή ευκαιρία. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων είναι πρόκληση, αλλά και ευκαιρία για να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα της εθνικής μας οικονομίας με συνοχή και αποφασιστικότητα και χωρίς τα λάθη του παρελθόντος.

Στηριζόμενες σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις, οι μεταρρυθμίσεις μπορούν να εφαρμοστούν και να αποφέρουν αποτελέσματα.

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε άλλο στους εαυτούς μας να γενικολογούμε. Έχουμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε και να πράξουμε. Αυτό έκαναν οι σκανδιναβικές χώρες και πέτυχαν στην πρώτη φάση υλοποίησης της στρατηγικής της Λισαβόνας 2000-2005. Σήμερα, εμφανίζονται στην έκθεση του WORLD ECONOMIC FORUM στις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης ανταγωνιστικότητας.

Ας στοχεύσουμε και εμείς στην κορυφή.